

Mangel paa almindelig Samfølelse. Hvis det ikke var saa, forstaar jeg ikke, at man samtidig med, at Produktionen, ikke alene indenfor Landbruget, men ogsaa indenfor Industrien, foregaar paa en Maade, som man aldrig har set før, kan tale om, at Ernæringsspørgsmaalet volder Vanskelighed. Der er her to Parters Interesser, som staa imod hinanden, og de to Parter har begge Krav paa, at deres Interesser varetages. Disse to Parter er Konsumenterne paa den ene og Producenterne paa den anden Side. Regeringens Foranstaltninger er netop gaaet ud paa at varetage de to Parters Interesser.

Disse forskellige Regeringsforanstaltninger gaar, forekommer det mig, ud paa 3 Ting. For det første er der foretaget en Regulering af Priserne paa de vigtigste Levnedsmidler. Det andet er det, som det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa, et Tilskud til de Mennesker, der er økonomisk saa daarligt stillede, at de ikke trods Prisedsættelsen paa Livsfornødenheder er i Stand til at klare sig uden direkte Tilskud. Det tredje endelig er en Udskrivning af Skatter paa de overordentlige Indkomster, som er en direkte Følge af Krigen.

Hvad nu Prisreguleringen angaar, da har den jo som bekendt været stærkt omstridt. Det ærede Medlem, som havde Ordet for Venstre, omtalte dette og kritiserede i ret stærke Udtryk de Foranstaltninger, som paa dette Omraade er foretagne af Indenrigsministeren. Jeg for mit Vedkommende er nu ikke i Tvivl om, at hvis ikke netop disse Foranstaltninger var blevet foretaget, saa havde vi i dette Øjeblik været ganske anderledes uheldigt stillede. Man havde ikke været i Stand til at løse den store Opgave, som Ernæringsspørgsmaalet er, ad det direkte Tilskuds Vej. Hvis ikke netop disse regulerende Foranstaltninger var gennemførte, hvor mange Mennesker vilde saa ikke nu have været inde under offentlig Forsorg? Her kommer jeg til den, om jeg saa maa sige, moralske Side af Sagen. Hvad vilde det betyde moralsk, om man fik en saa stor Procentdel, som det i modsat Fald vilde blive, ind under offentlig Forsorg? Jeg tror, at vi alle sammen kender, hvad det vil sige, at enhver er i Stand til selv at klare sig. Vi kender og respekterer sikkert alle den Følelse, som besjæler den, der er i Stand til at betale, hvad han kræver ind. Sæt herimod dette, at en Mand skal komme, om jeg saa maa sige, med Hatten i Haanden til en eller anden offentlig Institution og sige til denne: Maa jeg ikke bede om lidt Hjælp, jeg er ikke længere i Stand til at klare mig selv? Hvad

det betyder moralsk, behøver sikkert ikke at forklares nærmere. I hvert Fald vilde en Ordning, som betød, at en stor Procentdel af Danmarks Befolkning kom ind under offentlig Forsorg, i høj Grad stride mod min Følelse som Menneske; men ikke alene det, den vilde i høj Grad stride mod min Forstand som Politiker. Det vilde efter min Mening være noget af det mest desperate, om man gik til at bruge det direkte Tilskuds Form i Stedet for at foretage saadanne Foranstaltninger, at den almindelige Befolkning var nogenlunde i Stand til at klare sig selv. Og jeg gad vide, hvor længe en saadan Tilskudsform skulde eksistere. Det vilde være en national Ulykke, om man gik den Vej at bringe saa mange som muligt ind under offentlig Forsorg. Her i Rigsdagen har man gennem en lang Aarrække arbejdet paa at bygge en Lovgivning op, der tilvejebragte saadanne Erhvervs-muligheder, at Befolkningen var i Stand til at klare sig selv, og saa skulde man, fordi der indtræder saadanne ekstraordinære Forhold, som forhaabentlig dog er midlertidige, gaa til en Ordning, hvorved man bragte saa mange som muligt ind under offentlig Forsorg! Jeg tror, at de Mennesker, der ønsker en saadan Ordning, ser fuldstændig fejl paa hele Forholdet.

Der er, særlig fra Landbrugets Side — i hvert Fald af enkelte Repræsentanter for dette — talt om, at disse Regeringsforanstaltninger var en Skat paa Landbruget. Jeg for mit Vedkommende har aldrig forstaaet denne Tale, saa vist som det dog er en almindelig kendt Sætning, at i det Øjeblik man lægger en Skat paa en Ting, stiger dens Pris netop med Skattens Højde. Lægger man f. Eks. en Skat af 1 Kr. paa en Hat, stiger Hattens Pris akkurat 1 Kr. Men det, der er foretaget af Prisreguleringskommissionen og af Indenrigsministeren, er jo Foranstaltninger, som gaar ud paa at nedsætte Priserne paa de Levnedsmidler, som man nu en Gang skal bruge. Derfor er det selvsagt, at det umuligt kan sammenlignes med en Skat. Det, der kan siges, er, at man har beskaaret Priserne, saaledes som man syntes, det var rimeligt og retfærdigt. Intet andet er der sket, og at tale om Skat i den Forbindelse forekommer mig at være ganske hen i det blaa. Jeg mener altsaa, at den Prisregulering, der har fundet Sted, har været nødvendig ikke alene af finansielle Grunde, men ogsaa af de Grunde, jeg har nævnt, for at man maaske efter denne Krig vil kunne se et Samfund, som moralsk set er stærkt — jeg tror, at i det Øjeblik man gik den anden Vej, vilde man svække Mo-